

РЕШЕНИЕ

№ 801

гр. Бургас, 11.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БУРГАС, I VI ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на петнадесети март през две хиляди двадесет и трета
година в следния състав:

Председател: **ДИАНА ИВ. АСЕНИКОВА
ЛЕФТЕРОВА**

при участието на секретаря **ЕЛЕНА Г. Х.**
като разгледа докладваното от **ДИАНА ИВ. АСЕНИКОВА ЛЕФТЕРОВА**
Гражданско дело № 20222120104813 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба на „Кредиленд“ ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление в гр. С., бул. ****, чрез пълномощника адвокат К., съдебен адрес: гр. С., ул. ****, против **И. Х. К.**, ЕГН *****, с адрес в гр. Бургас, ул. ****, ап.*, за **ПРИЕМАНЕ ЗА УСТАНОВЕНО**, че в полза на ищеца срещу ответника **СЪЩЕСТВУВА** вземане за сумата от **1753 лева**, представляваща неизплатената част от главница по запис на заповед, издаден от ответника в полза на ищеца в гр. Бургас на **** г. за сума в общ размер на 3360 лева, предявен за плащане на 13.04.2022 г., за което вземане е издадена Заповед за незабавно изпълнение № 1258/14.04.2022 г. на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК по ч. гр. д. 2372/2022 г. по описа на Районен съд – Бургас, ведно със законната лихва от депозирание на заявлението – 13.04.2022 г., до окончателното погасяване. Претендират се и разноски.

В исковата молба се поддържа, че процесният запис на заповед от **** г. е редовен от външна страна и не страда от пороци, които да го опорочават. Посочва се, че записът на заповед е издаден във връзка със сключен между страните Договор за потребителски кредит № А-****/*** г., който първоначално предвиждал, че на ответницата се отпуска заем в размер на 1300 лв., платим на 12 равни месечни анюитетни (включващи главница и възнаградителна лихва) вноски, всяка в размер от 133, 50 лв., или общо 1602 лв., като сумата от 1300 лв. била реално предоставена на ответницата на *** г. Излагат се твърдения, че впоследствие по силата на постигната от страните допълнителна договорка, съставляваща анекс към договора и намерила отражение в погасителния план, ответницата поела задължение да заплати на ищеца и месечно обезщетение в размер от по 146, 50 лв. за всеки от дванадесетте месеца за периода на действие на договора, или общо 1758 лв., като компенсация за отмяната на клаузата на 2.11.1 от договора, според която ответницата следвало да осигури поръчител за обезпечение на дълга си, и по този начин общото

задължение на ответницата по договора възлизало на 3360 лв. Поддържа се, че посочената допълнителна уговорка между страните била постигната, след като на *** г. ответницата е адресирала молба до ищеца за предоставяне на допълнителен тридневен срок, в който тя да осигури обезпечение съгласно договореното в т. 2.11.1 от договора, както и молба относно предоговаряне на условията по процесния договор, с която е предложила клаузата за предоставяне на поръчител по т. 2.11.1 от договора да отпадне, като в замяна ответницата предостави обезщетение в размер на 1758 лв. Сочи се, че в отговор на така направеното от страна на ответницата предложение, по което са проведени индивидуални преговори и е реализирано индивидуално договаряне, се е стигнало до подписването на погасителния план към договора. Навеждат се доводи, че постигнатата между страните уговорка за заплащане на обезщетение за непредоставяне на поръчител не може да бъде квалифицирана като неравноправна по смисъла на чл. 143 ЗЗП. Поддържа се, че дори да е неравноправна клаузата не е нищожна, тъй като е индивидуално договорена. Излагат се аргументи, че процесното обезщетение не представлява част от ГПР.

В срока по чл. 131 ГПК по делото е постъпил писмен отговор от ответницата, чрез пълномощника адвокат А., която оспорва предявения иск и моли за отхвърлянето му. Излагат се твърдения, че ответницата не е подписвала записа на заповед от **** г., който не ѝ е бил предявяван, както и двете молби от *** г., като в тази насока се оспорва автентичността на подписите, положени върху тези документи. Посочва се, че ищецът не е изпълнил задължението си по чл. 34, ал. 2 ЗПК след всяко плащане по записа на заповед да го приведе незабавно в съответствие с остатъка от задължението, тъй като върху ценната книга няма отбелязвания за извършени плащания. Твърди се, че задължението по кредита е изцяло изплатено. □ Сочи се, че между страните не е сключвано допълнително споразумение, като погасителният план не представлява анекс към договора, в който не е уговорено заплащането на обезщетение за непредоставяне на поръчител. Поддържа се, че подобна клауза е нищожна: 1) на основание чл. 146 ЗЗП, тъй като е неравноправна и не е индивидуално уговорена; 2) на основание чл. 21, ал. 1 вр. чл. 19, ал. 4 ЗПК, тъй като въвежда допълнителни разходи, невключени в ГПР; 3) поради противоречие с чл. 33, ал. 2 ЗПК, тъй като не може наред с пълното изплащане на дължимата главница по кредита да се претендира заплащането на допълнително обезщетение. Претендира разноски.

С допълнителна молба от 06.01.2023 г. ищецът, чрез пълномощника адвокат К., заявява, че непретендираната част от сумата по записа на заповед от **** г. е погасена от ответницата чрез плащане.

В съдебно заседание ответницата се представлява от пълномощника адвокат А., която оспорва и автентичността на подписа, положен от ответницата в представеното с молбата на ищеца от 06.01.2023 год. допълнително споразумение от **** год., сключено между страните.

Съдът, като съобрази доводите на молителите и събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, на основание чл. 235, ал. 2 ГПК и чл. 12 ГПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявен е положителен установителен иск с правно основание **чл. 538, ал. 1 ТЗ вр. чл. 9 ЗПК вр. чл. 415, ал. 1, т. 1 ГПК.**

За процесната сума от 1753 лева, представляваща неизплатената част от главница по запис на заповед, издаден от ответника в полза на ищеца в гр. Бургас на **** г. за сума в общ размер на 3360 лева, предявен за плащане на 13.04.2022 г., в полза на ищеца „Кредиленд“ ЕООД срещу ответницата И. Х. К. е издадена Заповед за незабавно изпълнение № 1258/14.04.2022 г. на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК по ч. гр. д. 2372/2022 г. по описа на Районен съд – Бургас, срещу която в законовия едномесечен срок е постъпило възражение по чл. 414 ГПК, поради което предявеният положителен установителен иск се явява процесуално допустим.

За уважаване на предявения положителен установителен иск за процесната сума следва да е налице действителен запис на заповед, издаден от ответницата в полза на ищеца. Представен е по делото запис на заповед, издаден на **** г. в гр. Бургас, ул. ***, *** сграда, ет. *, с който издателят И. Х. К., ЕГН *****, се задължава безусловно и неотменимо да заплати при неговото предявяване сума в размер на 3 360 лева в гр. Бургас, ул. ***, *** сграда, ет. *, на „Кредиленд“ ЕООД, ЕИК ****, без протест. Изрично е посочено, че сумата, дължима по този запис на заповед, е възникнала от Договор за потребителски кредит № А-****/*** г. и всички допълнителни споразумения към него. Отбелязано е, че записът на заповед е предявен за плащане на издателя на 13.04.2022 г. Процесният запис на заповед притежава всички изискуеми реквизити по чл. 535 ТЗ, поради което не са налице основания за неговата недействителност.

Съгласно т. 17 от Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014 г. по тълк. д. № 4/2013 г., ОСГТК на ВКС, при липса на спор между страните относно наличието на конкретно каузално правоотношение, чието изпълнение е обезпечено с издадения запис на заповед, съдът разглежда заявените от ответника-длъжник релативни възражения за невъзникване на вземането, за погасяването му или за недействителност на основанията по каузалното правоотношение. От съдържанието на процесния запис на заповед е видно, че същият е издаден за обезпечаване на задълженията по сключен между страните Договор за потребителски кредит № А-****/*** г. и всички допълнителни споразумения към него. Ето защо и предвид наведените от ответницата възражения за недействителност на Договор за потребителски кредит № А-****/*** г. и допълнителното споразумение към него от **** г. за уважаване на предявения установителен иск ищецът следва да установи, че издаденият запис на заповед обезпечава изпълнението на задължение, възникнало по силата на действителна клауза от сключен между страните договор за потребителски кредит или допълнително споразумение към него.

Приложен е по делото Договор за потребителски кредит № А-****/*** г., по силата на който ищцовото дружество е предоставило на ответницата кредит в размер на 1300 лева, за срок от 12 месеца, с ГЛП 40, 44 %, ГПР 48, 84 %, с обща сума за заплащане (главница и лихви) в размер на 1602 лева, с месечна вноска от 133, 50 лева. В клаузата на т. 2.11.1 от договора е предвидено, че кредитополучателят се задължава при подписване на договор за потребителски кредит да предостави на кредитодателят следното обезпечение: поръчител-физическо лице, което да отговаря на следните изисквания: да работи по безсрочен трудов договор, да не е в предизвестие за прекратяването на трудовите му отношения, да бъде осигурено на минимум 1100 лв. и да няма повече от един кредит в една банкова или небанкова финансова институция, като кредитът трябва да се обслужва редовно. Разпоредбата на т. 2.11.2 установява, че неизпълнението по т. 2.11.1 от страна на кредитополучателя е основание кредитодателят да откаже отпускане на искания кредит, но съгласно т. 2.11.3 по писмена молба на кредитополучателя кредитодателят може да даде допълнителен тридневен срок за надлежното осигуряване на обезпечението по точка 2.11.1. Към договора е приложен погасителен план с посочен размер на вноската 133, 50 лева и размер на обезщетение (ако има такова) – 146, 50 лева, или обща сума за плащане 280 лева за срок от 12 месеца, или общо 3360 лева за срока на договора.

Представена е по делото адресирана до ищеца молба от *** г., с която ответницата моли на основание т. 2.11.3 от Договор за потребителски кредит № А-****/*** г. да ѝ бъдат предоставен допълнителен тридневен срок, в който да осигури обезпечение съгласно т. 2.11.1 от договора. Налична е по делото и адресирана до ищеца молба (без дата), с която ответницата иска предоговаряне по Договор за потребителски кредит № А-****/*** г., като клаузата на т. 2.11.1 отпадне, но тъй като желае да се ползва от предоставените ѝ условия по договора, заявява, че желае да предостави обезщетение в размер на 1758 лева, за което кани ищеца да подпишат допълнително споразумение, в което индивидуално да договорят същото, в това число начина и сроковете за заплащането му. По делото е прието като

доказателство допълнително споразумение от **** г. към Договор за потребителски кредит № А-****/**** г., по силата на което страните се споразумяват, че задължението на кредитополучателя по т. 2.11.1 от договора за потребителски кредит отпада, както и че кредитополучателят предоставя на кредитодателя по своя инициатива и желание обезщетение в размер на 1 758, 00 лв., което ще се заплаща допълнително към всяка вече договорена месечна вноска по договора и ще бъде включено в погасителния план към него. Кредитополучателят е декларирал, че споразумението се сключва по негова инициатива, че е наясно с индивидуално договорените със споразумението клаузи, като разбира напълно техния смисъл и значение, с което се увеличава размера на месечната му вноска и цели настъпването на техните икономически последици.

Неоснователни са възраженията за неавтентичност на подписите, положени от ответницата върху следните документи: Запис на заповед от **** год., издаден от ответницата, молба от *** год., с която ответницата иска да ѝ се предостави допълнителен срок за осигуряване на обезпечение, молба от *** год., с която ответницата заявява, че желае да заплати сумата от 1758 лв., както и по отношение сключеното между страните допълнително споразумение от **** год. към Договор за потребителски кредит № А-****/**** г. От приетото и неоспорено по делото заключение на вещото лице Р. по допуснатата съдебно-почеркова експертиза, което съдът кредитира като обосновано и компетентно изготвено, се установява, че подписите върху горепосочените документи са положени от ответницата.

Съдът намира, че допълнителното споразумение от **** г. към Договора за потребителски кредит № А-****/**** г., по силата на което страните се споразумяват, че кредитополучателят предоставя на кредитодателя обезщетение в размер на 1 758, 00 лв., е нищожно на основание чл. 26, ал. 1, пр. 3 ЗЗД, тъй като противоречи на добрите нрави. Уговореното обезщетение по същество представлява неустойка за неизпълнение на задължението на кредитополучателя по т. 2.11.1 от договора за потребителски кредит – да предостави на кредитодателя исканото от него обезпечение чрез сключване на договор за поръчителство с поръчител, който да отговоря на определени изисквания. Така уговорената неустойка е нищожна съобразно задължителните за съдилищата разяснения, дадени с т. 3 от Тълкувателно решение № 1 от 15.07.2010 г. по тълк. д. № 1/2009 г. на ОСТК на ВКС, тъй като целта, за която е уговорена, излиза извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции и води до неоснователно обогатяване в полза на кредитора. Размерът на уговорената неустойка – 1758 лева, съизмерим с размера на отпуснатия кредит – 1300 лева, както и с размера на общата сума за плащане, включваща главница и лихва – 1602 лева, сочи за нееквивалентност на престациите. Доколкото ищецът не спори, че непогасената част от сумата по записа на заповед, издаден за обезпечаване на задълженията по договора за кредит и допълнителното споразумение към него, е погасена от ответницата чрез плащане, то заплащане на уговореното обезщетение (неустойка) би довело до неоснователно обогатяване в полза на кредитора, който би получил повече от повторно изпълнение.

Предвид нищожността на допълнителното споразумение от **** г. към Договора за потребителски кредит № А-****/**** г. сумата от 1758 лева не е дължима от ответницата и тъй като ищецът признава, че горницата над 1758 лева до пълния размер от 3360 лева по издадения запис на заповед е погасена от ответницата чрез плащане, следва да се приема, че не са налице непогасени задължения, за които е издаден от ответницата запис на заповед от **** г., поради което предявеният установителен иск следва да бъде отхвърлен като неоснователен.

Предвид изхода на делото и на основание чл. 81 вр. чл. 78, ал. 3 ГПК ответницата има право на разноски съобразно направеното искане за присъждането им и представените доказателства за извършването им. Ето защо ищецът следва да бъде осъден да заплати на

ответницата сумата от общо 950 лева, от които 800 лева за заплатено адвокатско възнаграждение и 150 лева за заплатен депозит за възнаграждение на вещо лице.

От служебно изготвената справка се установява, че и към настоящия момент ответницата не е заплатила по сметка на Районен съд – Бургас сумата от 200 лева, представляваща остатъкът от определеното от съда възнаграждение в полза на вещото лице по приетата счетоводно-почеркова експертиза, за което ответницата е била задължен с протоколно определение от 15.03.2023 г. Ето защо и на основание чл. 77 ГПК ответницата следва да бъде осъдена да заплати по сметка на Районен съд – Бургас сумата от 200 лева, представляваща незаплатени разноски за възнаграждение за вещо лице.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от „Кредиленд“ ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление в гр. С., бул. ****, чрез пълномощника адвокат К., против **И. Х. К.**, ЕГН *****, с адрес в гр. Бургас, ул. ****, ап.*, иск с правно основание **чл. 538, ал. 1 ТЗ вр. чл. 9 ЗПК вр. чл. 415, ал. 1, т. 1 ГПК за ПРИЕМАНЕ ЗА УСТАНОВЕНО**, че в полза на ищеца срещу ответницата **СЪЩЕСТВУВА** вземане за сумата от **1753 лева**, представляваща неизплатената част от запис на заповед, издаден от ответницата в полза на ищеца в гр. Бургас на **** г. за сума в общ размер на 3360 лева, предявен за плащане на 13.04.2022 г., за което вземане е издадена Заповед за незабавно изпълнение № 1258/14.04.2022 г. на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК по ч. гр. д. 2372/2022 г. по описа на Районен съд – Бургас, ведно със законната лихва от депозиране на заявлението на 13.04.2022 г. до окончателното погасяване.

ОСЪЖДА „Кредиленд“ ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление в гр. С., бул. ****, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК да заплати на **И. Х. К.**, ЕГН *****, с адрес в гр. Бургас, ул. ****, ап.*, сумата от **950 лева**, представляваща заплатени разноски по делото.

ОСЪЖДА **И. Х. К.**, ЕГН *****, с адрес в гр. Бургас, ул. ****, ап.*, на основание чл. 77 ГПК да заплати по сметка на Районен съд – Бургас сумата от **200 лева**, представляваща незаплатени разноски за възнаграждение за вещо лице.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд – Бургас в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Бургас: _____